

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

1980 г.

15

МАЯ
ЧАЦВЕР
№ 18 (1282)
Выходзіць раз
у тыдзень.

Цана 2 кап.

ПАЗЫЎНЫЯ ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА

НАВІНЫ БДУ

311 СЛУХАЧОЎ

факультэта грамадскіх прафесій атрымалі пасведчанні аб набыцці другой прафесіі. Студэнты розных факультэтаў на працягу года слухалі лекцыі, праводзілі практычныя заняткі, выконвалі заданні, а нядаўна здалі экзамен па выбранай спецыяльнасці. 311 чалавек пасля заканчэння ўніверсітэта не толькі праявіць здольнасці па сваёй асноўнай спецыяльнасці, але змогуць прачытаць змястоўную лекцыю, арганізаваць грамадска-палітычную работу; стануць кіраўнікамі студый мастацкага слова, будуць выкладаць асновы харэаграфіі, змогуць працаваць у якасці спартыўных суддзяў і інструктараў.

(ПРЭС-ЦЭНТР КАМІТЭТА КАМСАМОЛА).

АДБЫЛОСЯ ПАСЯДЖЭННЕ

спартыўна-аздараўленчай камісіі прафкома. На ім ішла размова аб рабоце спартыўна-аздараўленчага лагера «Нарач» ўніверсітэта ў гэтым годзе. Лагер будзе працаваць у тры змены. Ужо зараз клапацяцца аб тым, каб яны прайшлі весела і цікава. Як і ў мінулыя гады, у прафкоме будуць пецькі ў спартыўна-аздараўленчых лагерах па абмену з іншымі ВНУ краіны. Гэта лагераў Ленінградскага, Вільнюскага, Калінінградскага, Львоўскага, Ерванскага і іншых універсітэтаў.

(ПРЭС-ЦЭНТР ПРАФКОМА).

IV УСЕСАЮЗНЫ КОНКУРС

маладых вучоных і спецыялістаў па грамадскіх навукх, які быў прысвечаны 110-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна, закончыўся.

Лаўрэатамі рэспубліканскага тура сталі А. М. Байчораў [кафедра навуковага камунізму], Ю. Е. Івонін [кафедра гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў], В. В. Сяргеева [кафедра гісторыі СССР дасавецкага перыяду], А. Н. Гурко [кафедра марксісцка-ленінскай філасофіі гуманітарных факультэтаў], А. Е. Дзяменцьева [кафедра педагогікі], Н. П. Дзенісюк [кафедра навуковага камунізму], С. В. Плужнікаў [кафедра гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў], Т. Г. Румянцава [кафедра марксісцка-ленінскай філасофіі прыродазнаўчых факультэтаў], Л. Г. Цітарэнка [НДА сектара прыкладной сацыялогіі], Н. А. Цыркун [кафедра псіхалогіі].

РАЎНЕННЕ НА ПРАВЫ ФЛАНГ

ХТО З НАС не ведае слоў паэта:

Юноше, абдумываюшаму,
сделать бы жизнь с кого? —
советую: делай ее
с товарища Дзержинского.

Для нас, юнакоў і дзяўчат, байцоў студэнцкага будаўнічага атрада «Кастрычнік», гэтыя словы гучаць не як асабліва значна і ўрачыста. Справа ў тым, што Фелікс Эдмундавіч Дзяржынскі з'яўляецца ганаровым байцом атрада вось ужо трыццаць год. З самага пачатку іс-

навання нашага атрада мы аднадушна вырашылі як мага лепей пазнаёміцца з жыццём і рэвалюцыйнай дзейнасцю нашага ганаровага байца. І гэта не было фармальнасцю. З першага нумара насценнай газеты пачалася серыя нарысаў аб Дзяржынскім, якія пісалі амаль усе байцы атрада. Была падрыхтавана і праведзена канферэнцыя па кнізе Ю. Германа «Расказы аб Дзяржынскім», збіраецца ўвесь друкаваны матэрыял аб ім. А зусім нядаўна ўвесь атрад ездзіў на радзі-

му Ф. Э. Дзяржынскага—у Івянец і Дзяржынава. Гэта была не проста экскурсія. Акрамя наведання помніка і музея, мы правялі суботнік, далі канцэрт у мясцовай школе.

Знаёмства з жыццём цудоўнага, мужа чалавека прымусіла нас шмат аб чым задумацца, перагледзець некаторыя свае погляды, адносіны да жыцця. Цяпер кожны з нас добра разумее, што мы ў адказе не толькі за добрае імя свайго атрада, але і за гонар

чалавека, які стаў на правы фланг.

Для нас Дзяржынскі — не проста герой. Ён наш старэйшы таварыш. Вырашана выконваць за яго дэнае заданне. Наогул мы будзем рабіць усё магчымае, каб яшчэ вышэй узняць славу аб нашай роднай беларускай зямлі, каб на Пскоўшчыне, куды мы едзем, з аднолькавай павагай адносіліся як да ганаровага байца, так і да ўсяго атрада.

С. БАРОЎСКІ,
баец СБА «Кастрычнік».

ВЫПРАБАВАННЕ ВЕДАЎ

ФОТАРЭПАРТАЖ

(Глядзіце 2-ю і 3-ю старонкі).

ТОЛЬКІ ФАКТ

Навука—вытворчасці

НАШ УНІВЕРСІТЭТ з'яўляецца галоўнай арганізацыяй рэспублікі па даследаванню праблемы «Сацыялогія працы». Рэкамендацыі вучоных-сацыялагаў укаранены на 12 буйнейшых прадпрыемствах рэспублікі. Эканамічны эффект ад іх выкарыстання склаў у мінулым годзе больш чым 500 тысяч рублёў.

СЕННЯ БДУ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА — буйнейшы цэнтр вынаходніцтваў і адкрыццяў. Тут налічваецца 315 вынаходнікаў і рацыяналізатараў. Многія работы вучоных і студэнтаў універсітэта добра вядомыя не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. Адна з апошніх — аўтаматызаваная навучальная сістэма «АТНС БДУ» — з вялікім поспехам дэманстравалася ў павільёне «Народная асвета» ВДНГ СССР. Работа супрацоўнікаў кафедры электронна-матэматычных машын прызнана эфектыўным сродкам ажыццяўлення вучэбнага працэсу і падрыхтоўкі студэнтаў па самых разнастайных дысцыплінах.

Галоўны выставачны камітэт ВДНГ СССР адзначыў распрацоўку беларускіх вучоных адной сярэбранай і трыма бронзавымі медалямі.

ВУЧОНЫЯ УНІВЕРСІТЭТА падтрымліваюць цесную сувязі са сваімі калегамі з краін сацыялістычнай сроднанасці. Іх работы дэманстраваліся на міжнародных выстаўках у Польшчы, Балгарыі, Венгрыі, Індыі, Італіі, Англіі.

Падрыхтаваў А. ЛАЗОЎСКІ.

Увага: конкурс!

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, МЯСЦКОМ, КАМІТЭТ КАМСАМОЛА, ПРАФКОМ БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА АБ'ЯВЛЯЮЦЬ КОНКУРС НА ЛEPШЫЯ ЭСКІЗЫ ЮБІЛЕЙНАГА НАСТОЛЬНАГА МЕДАЛЯ, ЗНАЧКА І ВЫМПЕЛА УНІВЕРСІТЭТА.

ЭСКІЗЫ ПРЫМАЮЦА У КАМІТЭЦЕ КАМСАМОЛА [А/Д. 308] ДА 10 ЧЭРВЕНЯ 1980 ГОДА. ПЕРАМОЖЦАЎ КОНКУРСУ ЧАКАЮЦЬ КАШТОЎНЫЯ ПАДАРУНКІ.

● СТУДЭНТ І НАВУКА

ВЫНІКІ РАДУЮЦЬ

ПАДВЕДЗЕНЫ ВЫНІКІ VIII Усесаюзнага конкурсу студэнцкіх навуковых работ па грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху, прысвечанага 110-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна. З 82 работ, удастоеных першай катэгорыі, 18 выканана ў нашым універсітэце.

Сярод іх — работа студэнта V курса гістарычнага факультэта І. Велічанскага «У. І. Ленін аб парламентарызме і яго выкарыстанні ў рэвалюцыйных мэтах». У ёй аўтар на высокім навуковым узроўні прааналізаваў і абагульніў ленынскія ідэі аб парламенцкай тактыцы Камуністычнай партыі і магчымасцях выкарыстання парламента ў працэсе рэвалюцыйнай барацьбы рабочага класа. Выхваўчаму значэнню прагрэсіўных форм арганізацыі працы і сацыялістычнага спаборніцтва на этапе развіцця сацыялізму прысвяціў свой рэферат А. Шлопак. Значэнне яго работы заключаецца не толькі ў абагульненні перадавога вопыту сацыялістычнага спаборніцтва, але і ў каштоўных практычных рэкамендацыях.

Побач з гісторыкамі, філосафамі, палітэканамі — Т. Паліхінай, А. Лапцёнкам, Л. Свардлоўвым, С. Гнацюком лаўрэатамі конкурсу сталі матэматыкі — Л. Матусевіч і А. Тузікаў, фізік В. Талашкевіч, журналістка Л. Класкоўская.

З кафедраў хацелася б адзначыць наступныя: навуковага камунізму, гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў, гісторыі БССР, гісторыі філасофіі і логікі, абадзве кафедры палітычнай эканоміі.

Вынікі конкурсу — паспяхова для нас. І не выпадкова. Гэта з'яўляецца вынікам пастаяннай увагі, якая аддаецца навуковай рабоце студэнтаў кафедрамі грамадскіх навук, рэктаратам, партыйнай і камсамольскай арганізацыямі універсітэта.

Конкурсу папярэднічала яго шырокая прапаганда. З мэтай прыцягнення да актыўнага ўдзелу ў ім усіх студэнтаў універсітэта былі арганізаваны сустрэчы з лаўрэатамі VII Усесаюзнага конкурсу па грамадскіх навук, прадстаўнікамі кафедраў грамадскіх навук, актывістамі СНТ.

Напісанне работ па грамадскай тэматыцы і іх выкарыстанне ў лекцыйна-прапагандыскай рабоце стала для студэнтаў

універсітэта адным з галоўных пунктаў асабістага комплекснага плана «Вучыцца камунізму, будаваць камунізм». Справаздачу аб яго выкананні яны трымалі на грамадска-палітычнай атэстацыі і Ленінскім заліку. Як паказалі вынікі Ленінскага заліку і ГПП, з 9616 студэнтаў стацыянара рэфераты па грамадскай тэматыцы прадставілі 9408 студэнтаў.

Вялікая ўвага была звернута на абмеркаванне студэнцкіх работ на групавых семінарах, у студэнцкіх навуковых гуртках, на навуковых канферэнцыях. Былі абмеркаваны навуковыя работы 8945 студэнтаў, каля 2 тысяч дакладаў па грамадскай тэматыцы заслуханы на агульнаўніверсітэцкіх студэнцкіх навуковых канферэнцыях, прысвечаных 60-годдзю БССР і Кампартыі Беларусі, 110-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна.

Асабліва ўвага была звернута на прыцягненне да ўдзелу ў конкурсе замежных студэнтаў. Камітэтам камсамола сумесна з кафедрамі грамадскіх навук былі арганізаваны кансультацыйныя пункты па напісанню работ на конкурс. Шырокае распаўсюджанне атрымалі індывідуальныя кансультацыі. У выніку з 731 замежнага студэнта, якія займаюцца ва універсітэце, работы па грамадскай тэматыцы напісалі 343 чалавекі. Араланд Дзірке (ГДР), Ле Туан і Нгуен Куок Тханг (СРВ) былі ўдастоены дыпламаў першай ступені па выніках рэспубліканскага конкурсу.

Большасць студэнтаў выкарысталі свае рэфераты ў лекцыйна-прапагандыскай рабоце на сельгасработах, у час паходаў па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа і г. д.

VIII Усесаюзны конкурс па грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху яшчэ працягваецца. Наперадзе — усесаюзны тур. Аднак не за гарамі наступны, IX конкурс, які пройдзе ў 1981—83 гадах. І кафедрам грамадскіх навук, камсамольскай арганізацыі, актыву СНТ універсітэта неабходна ўжо зараз пачаць падрыхтоўку да яго: прадумаць тэматыку конкурсных работ, актыву прыцягваць студэнтаў, і ў першую чаргу студэнтаў малодшых курсаў.

А. РУБАНАЎ,
старшыня навуковага студэнцкага савета.

Не другарадная справа

НАБЛІЖАЕЦЦА канец вучэбнага семестра. І як звычайна, робяцца падлікі, падводзяцца вынікі. У сувязі з гэтым хацелася б прааналізаваць стан нагляднай агітацыі і насценнага друку ў інтэрнатах універсітэта.

Адзін з лепшых — інтэрнат № 1. Але, акрамя ленінскага пакоя, аформленага сапраўды з густам і цікава, тут нічога асаблівага не знойдзеш. Экран, санбюлетэні, спісы студсавета — гэта размешчана на розных стэндах фае. Нават цяжка адразу знайсці патрэбнае. Такое уражанне, быццам усё зроблена на «скорую руку». Будынак інтэрната ўзведзены даўно. Тады, магчыма, не вельмі думалі аб такім пытанні, як афармленне. Можна зразумець студсавет: сабраць усё ў адно месца, скампанаваць — яны не маюць проста такой магчымасці. Не вабціць і насценная газета «Наш быт». У нумарах газеты — агульныя, перапісаныя з цэнтральных газет і часопісаў матэрыялы, калі не лічыць скурых радкоў аб інтэрнацкім жыцці. Адбылася сустрэча... Прайшоў вечар... Добра праспявалі і г. д. Або проста віншаванні са святам. Хіба толькі гэтым павінен абмяжоўвацца насценны друк інтэрнатаў? Жыццё студэнтаў, іх клопаты і турботы — вось што галоўнае. А задача газеты — дапамагчы студэнтам жыць весела, цікава. Многія пішуць вершы, складаюць пародыі, гу-

марэскі. А чаму б не змясціць іх у насценнай газеце? Тады яе прачытаюць і будуць з задавальненнем чытаць, чакаць новага выпуску. Ёсць, праўда, у рэдкалегіі і свае плюсы. Асобныя нумары цалкам рыхтуюць замежныя студэнты. Апошні з такіх выпускаў зроблены нямецкімі студэнтамі пад назвай «Як мы адпачываем».

У інтэрнаце № 2 таксама паяўляюцца падобныя газеты. У фае гэтага інтэрната міжволі спыняецца. Даволі арыгінальна па выглядзе і цікава аформлена дакументацыя студсавета. Ёсць насценная газета «Юнацтва», санбюлетэнь, фотагазета. Усё добра скампанавана. Нават для аб'яў прывабнае месца адведзена. Але толькі хочацца запытаць вась аб чым. На вуліцы даўно вясна, а газета ўсё віншуе з Днём Савецкай Арміі. Калі ж думаюць змяніць? Невядома. Сакавіцкай даўнасці і фотагазета. Зроблена з выдумкай, аднак жа зноў «але»... Няма аператыўнасці. Няма проста рэгулярнасці ў выпусках.

Тут жа, на Кастрычніцкай вуліцы — інтэрнат № 6, дзе жывуць студэнты ФПМ і фізфака. Кіруюцца ў вочы амаль пустыя стэнды ў фае. Старшыня студсавета А. Сатолін растлумачвае прычыну гэтага тым, што яшчэ не закончыўся рамонт. А для стэндаў не знайшлі адпаведных плакатаў. Значыць, няхай будзе пуста? Так патрэбна разумець? На паверхах справы лепш: прыгожа

аформлены стэнды, прысвечаныя Алімпійскім гульням у Маскве, савецкім касманаўтам, Мінску і на іншую тэматыку. Самы галоўны стэнд — стэнд студсавета выглядае бляклым і нецікавым. Насценнай газеты зусім не відаць. Як высветлілася потым, выходзіць яна толькі да святаў. Напрошваецца пытанне: навошта займацца перапісаннем перадавіч з цэнтральных газет, упрыгожваючы паштоўкамі? А віншаванні лепшым пакоям можна аформіць у выглядзе «маланака». Аб якіх задачах насценнага аформлення інтэрнацкага жыцця можа ісці размова, калі выпускаюцца, і то нерэгулярна, толькі святочныя нумары. Можна няма чаго асвятляць? Ды не, здаецца. І клопатаў хапае, і сустрэчы з цікавымі людзьмі, і клуб навукі і мастацтва працуе. Справа, мабыць, у інертнасці членаў рэдкалегіі, увуголе студсавета.

Унутранае афармленне інтэрнатаў жадае быць лепшым. Чаму б праз студгарадок не заказаць эскізы для афармлення паверхаў і фае? Сёння, калі стаіць пытанне аб пастаянным замацаванні інтэрнатаў, пакояў за факультэтамі, ёсць шмат магчымасцей для работы і дэканатаў у гэтым напрамку. А дырэкцыі студгарадка і студсаветам аб гэтым падумаць проста неабходна, бо пытанне гэта не другараднае і патрабуе свайго належнага вырашэння.

М. ЛАХВІЧ.

ВЫПРАБАВАННЕ ВЕДАЎ

ФОТАРЭПАРТАЖ

З ЗАЙДРОСНАЙ рэгулярнасцю, двойчы ў год, экзаменацыйная сесія наведвае ўсе нашы факультэты. Не было выпадку, каб яна хоць аднойчы спазнілася. Наадварот, у гэтым годзе выпрабаванні для студэнтаў пачаліся значна раней. Разам з першымі цёплымі дзёнчэкамі, з майскім настроем наведала універсітэт і сесія. Па аўтарытэтным запэўніванню старшакурснікаў, гэта мерапрыемства выпрабаванняў ведаў і нерваў працягваецца мінімум месяц. У горшых выпадках — і з паўгода...

А пакуль, каб не здарылася апошняе, — бывае «вясёлыя работы» і А. Пугачова, якая мае рацыю, свярджваючы

[Заканчэнне на 3-й стар.]

КАЛЕКТЫЎ: ПРАБЛЕМЫ СТАНАЎЛЕННЯ

ПРАЗ УСЁ ЖЫЦЦЁ

Я ХАЧУ РАСКАЗАЦЬ аб лепшай акадэмічнай групе факультэта радыёфізікі і электронікі БДУ імя У. І. Леніна — I-й групе IV курса. Мне, як студэнту гэтай групы, хочацца падзяліцца думкамі аб нашым калектыве, які аб'ядноўвае 25 чалавек.

На III курсе, у сувязі з размеркаваннем па кафедрах, састаў групы значна змяніўся. Але хутка зноў было даказана, што ў нас ёсць калектыв, а не проста сума характараў.

Актывным і шматгранным жыццём жывуць студэнты. Не замыкаюцца ў коле фізічных паняццяў і матэматычных формул, якімі вельмі багаты наш факультэт. Тут знайшло сабе месца нешта такое, што заклікана адыграць важную ролю ва ўстанаўленні рытму цікавай работы, карыснай дзейнасці, прыемнай гутаркі. Аб гэтым сведчыць не толькі высокая паспяховасць групы.

Тут вы сустрэнеце ўжо свае традыцыі. Перш за ўсё, калі трэба зрабіць — значыць будзе зроблена! Напрыклад, праводзіўся на факультэце конкурс гумарыстычных газет. Агульныя намаганні групы, і ў выніку — 1-е месца. Агляд мастацкай самадзейнасці кафедраў і курсаў. І зноў дзякуючы нашаму актыву ўдзелу кафедра ЗВЧ (звышвысокіх частот) заняла 2-е месца.

У кожнага з нас свае інтарэсы і захапленні, але гэта не перашкаджае, а наадварот, спрыяе мікраклімату калектыву. Іменна тут займаецца насцяжк валебольнай каманды кафедра. Тут займаюцца работы, якія ўваходзяць у састаў універсітэцкай народнай капэлы. А колькі ў нас аматараў турысцкіх паходаў! І, вядома, ва ўсім гэтым вялікая заслуга нашага камсорга В. Пасядзько. Ён проста душа групы. Можна запаліць рэбат, падбэдзёрыць у патрэбны час. І яшчэ, мы вельмі любім гумар, бадзёры, студэнцкі. Ён заўсёды пануе ў нашым калектыве, нібы здымае напружанасць сур'ёзных заняткаў.

І мне верыцца, што група з гонарам і годнасцю прыйдзе да фінішу вучобы ў універсітэце, праз усе гады студэнцкага жыцця пранясце высокія прынцыпы калектывізму.

Ф. КУХАРЧУК,
студэнт IV курса факультэта радыёфізікі і электронікі.

ГАЗЕТА ВЫСТУПІЛА

«Паведамляем, што матэрыял, змешчаны ў 12-м нумары газеты за 3 красавіка 1980 года, які датычыць насценнага журналісцкага факультэта «Савецкі юрыст», абмеркаваны на пасяджэнні ідэалагічнага сектара партыйнага бюро факультэта.

Рэдакцыйнай калегіі насценнага прапанавана ў сваёй далейшай рабоце ўлічыць крытычныя заўвагі і парады, змешчаныя ў заметцы».

Я. ТАГУНОЎ,
сакратар партыйнага бюро юрыдычнага факультэта.

ЗНАЙСЦІ СВОЙ ГОЛАС

ЗАКОНЧЫЎСЯ агульнаўніверсітэцкі агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці, прысвечаны 110-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна. Кампетэнтнае журы ўзважыла ўсе «за» і «супраць» і падвяло вынікі.

Першае месца заняў механіка-матэматычны факультэт, другое — філалагічны і трэцяе — факультэт журналістыкі. Сваімі ўражаннямі аб конкурсе дзеліцца з нашым карэспандэнтам Л. П. Лазарава — старшыня студэнцкага клуба мастацкай самадзейнасці, член журы:

— Агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці праходзіў у актавай зале ўніверсітэта. Мэта конкурсу — далейшае развіццё самадзейнай мастацкай творчасці на факультэтах, прапаганда сродкамі мастацтва гістарычнага значэння Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Студэнты падрыхтавалі цікавыя і змястоўныя праграмы. Пры падвядзенні вынікаў конкурсу журы ўлічвала мастацкі і ідэйны ўзровень праграмы, шырынню жанравай палітры, масавасць, рэжысуру канцэрта і, вядома, падпарадкаванне ўмовам правядзення агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці.

Нумары праграмы ацэньваліся па 10-бальнай сістэме. Пры вывадзенні бала за нумар выкрэсліваліся максімальная і мінімальная адзінкі, і гэта дало магчымасць больш аб'ектыўна і ясна ацаніць праграму ў цэлым.

Упершыню ў гэтым годзе пры вывадзенні агульнага бала ўлічвалася колькасць набраных балаў за агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці, за праграму палітычнай песні, за ўдзел студэнтаў ва ўніверсітэцкіх калектывах мастацкай самадзейнасці і за правядзенне дзён факультэта.

Па выніках агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці журы аднадушна прызнала лепшым выступленне механіка-матэматычнага факультэта. Масавасць і сцэнічная культура, высокі мастацкі ўзровень і актуальнасць тэмы — усё гэта садзейнічала тэму, што факультэт стаў пераможцам. Гаворачы аб поспехах самадзейных артыстаў мехмата, нельга не адзначыць і той факт, што на факультэце на працягу ўсяго года дзейнічаюць гурткі мастацкай самадзейнасці, актыўны ўдзел прымаюць студэнты ў народных самадзейных калектывах ўніверсітэта.

Цікавым было і выступленне студэнтаў факультэта журналістыкі. Іх праграма была яркай і індывідуальнай, выдзялялася своеасаблівай рэжысурай. Добра выступіла і фальклорная група самадзейных артыстаў філфака. Нядрэнную праграму ў параўнанні з мінулагоднім выступленнем падрыхтавалі студэнты юрыдычнага факультэта.

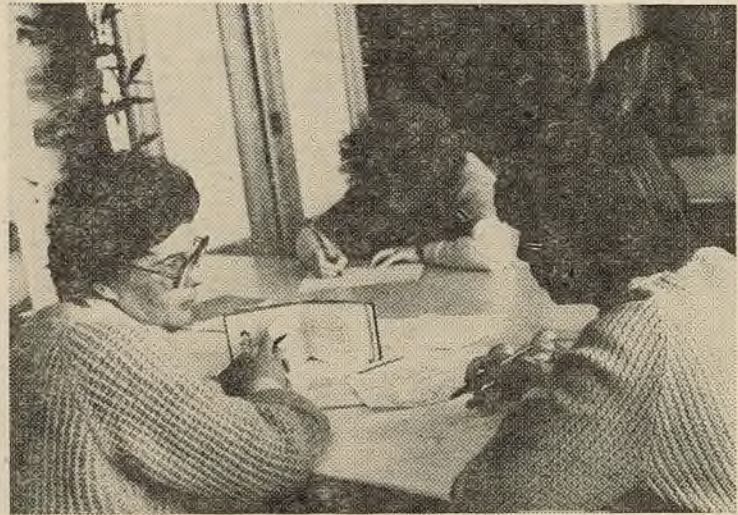
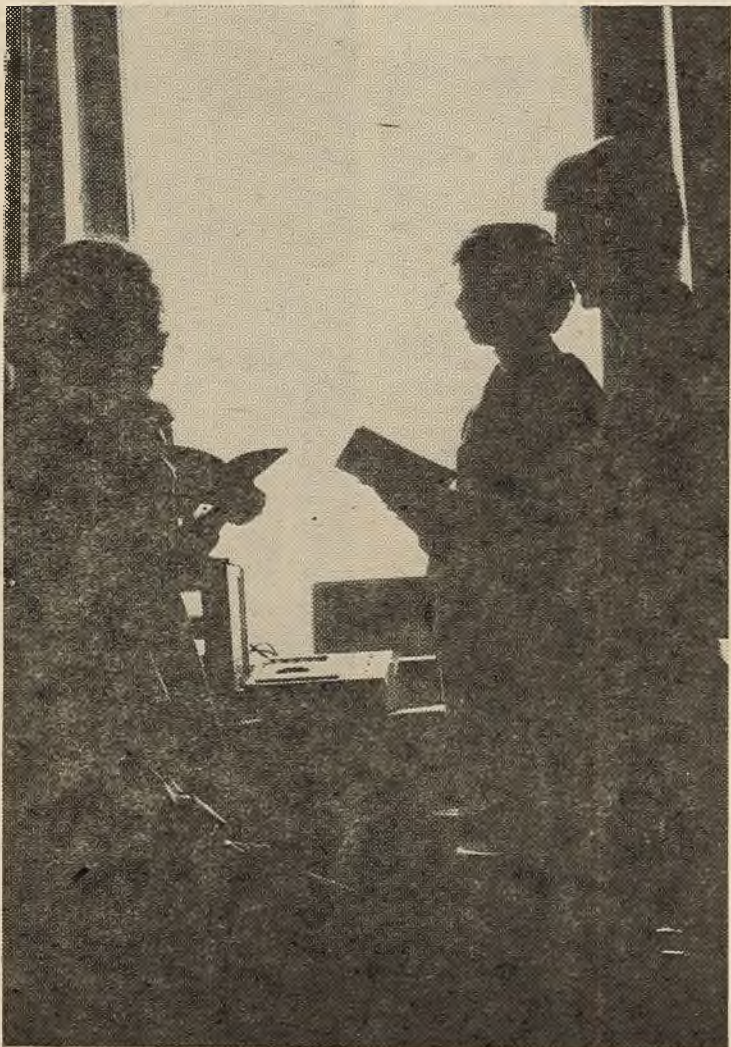
Але не ўсе факультэты аднесліся сур'ёзна да гэтай вельмі важнай справы. Некаторыя факультэты пачалі падрыхтоўку толькі за месяц да агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці. І заканамерны вынік — нецікавая праграма, нізкі мастацкі і ідэйны ўзровень выступлення. Так атрымалася на фізічным і географічным факультэтах. Думаецца, што гэтыя калектывы зрабляць належныя вывады і ў наступным годзе больш увагі аддадуць рабоце культурна-масавай камісіі.

Наступны год — год юбілейны. Універсітэт будзе святкаваць сваё 60-годдзе. І вельмі хацелася б, каб гэта тэма знайшла сваё адлюстраванне ў выступленнях самадзейных артыстаў.

Г. МІХНАВЕЦ.

ВЫПРАБАВАННЕ ВЕДАЎ

ФОТАРЭПАРТАЖ

[Заканчэнне.

Пачатак на 2-й стар.]

тоеснасць вышэйшай і сярэдняй школы.

І добры дзень, канспекты, кнігі, і вельмі маленькія, непрыкметныя канспекцікі і кніжачкі. Як добра, што вы ёсць, што вы даеце нам усемагутныя веды — ключы ад шматлікіх таямніц прыроднаўчых і гуманітарных навук. Як добра, што ў нас такая выдатная, папулярная бібліятэка і чытальныя залы.

І з якой асалодай, з пачуццём выкананага абавязку пакідаеш чытальную залу (яна перапоўнена, на абанеменце патрэбнай кнігі няма з пачатку семестра) і ідзеш у парк, інтэрнат, у госці: пачытаць канспект,

часопіс, рэферат.

І яшчэ што добра. Тое, што нашы студэнты нават у самых экстрэмальных умовах (чытай: нічога не ведаў, шпартгалку не дастаў) здаюць усё на добра і выдатна. І ніколі не губляюць пачуцця гумару. Хоць, калі сур'ёзна, сапраўды часам не да смеху.

НА ЗДЫМКАХ: I курс, III група, біяфак. Экзамен па фізіцы здае Валя Гурэцкая, прымае дацэнт І. М. Каншавы; Лена Скульбедзіна, чацвёртакурсніца фізфака толькі што атрымала «выдатна» па навуковаму атэзіму; ФПМ, III курс, экзамен па тэорыі верагоднасці, дацэнт Ю. С. Харын і студэнт Павел Канстанцінаў.

Фота і тэкст Ул. Злобіча.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

У ДРУЖБЫ НЯМА МЕЖАЎ

НЯДАЎНА гасцямі студэнтаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна была дэлегацыя Саюза сацыялістычнай нямецкай рабочай моладзі з Федэратыўнай Рэспублікі Германіі.

Аб характары СНРМ на ўстаноўчым з'ездзе ў горадзе Эсене было сказана: «СНРМ з'яўляецца марксісцкай арганізацыяй рабочай моладзі, якая заяўляе аб сваёй вернасці ідэям Маркса, Энгельса і Леніна». Ленінскі камсамол і СНРМ звязваюць вузы братэрства, дэснага супрацоўніцтва, якое пастаянна развіваецца. На гэты раз гасцямі нашай краіны былі пераможцы конкурсу на лепшы сацыяльны рэпартаж.

У конкурсе, арганізаваным па ініцыятыве прагрэсіўных маладзёжных часопісаў «Элан» і друкаванага органа марксісцкага саюза студэнтаў «Спартак» — «Ротэ блеттэр» («Чырвоныя старонкі») побач з прафесіянальнымі журналістамі ўдзельнічалі рабочыя і служачыя, студэнты сярэдніх і вышэйшых устаноў краіны. Аўтары лепшых публікацый, у якіх закраналіся самыя важныя, актуальныя праблемы, якія хваляюць моладзь ФРГ, удастоены прэміі імя чэшскага рэпарцёра Кіша.

Мы папрасілі Розі Крафт, рэдактара маладзёжнага часопіса «Элан» з Дортмунда, раскажаць аб формах супрацоўніцтва паміж ВЛКСМ і СНРМ, аб ролі часопіса ў асвятленні гэтага супрацоўніцтва.

— Саюз нямецкай рабочай моладзі мае сяброўскія сувязі з Ленінскім камсамолам, — гаворыць Розі Крафт. — Нягледзячы на пануючыя ў нашай краіне антыкамунізм і антысаветызм, мы не даём збіць сябе з курса на развіццё і паглыбленне сяброўскіх адносін з моладдзю Краіны Саветаў. Мы не слухаем тых, хто сцвярджае, што калі б СНРМ не падтрымліваў цесных сувязей з Ленінскім камсамолам, у яго былі б вялікія магчымасці ў аказанні ўплыву на моладзь ФРГ. Мы заўсёды кіруемся словамі Эрнста Тэльмана аб тым, што дружба з Савецкім Саюзам з'яўляецца рашаючым крытэрыем для кожнай камуністычнай арганізацыі.

У нашай краіне аб'ектыўная інфармацыя аб СССР практычна адсутнічае. Вядома, не ўсе маладыя людзі, якіх мы прымаем у сваю арганізацыю, са шчырай сімпатый адносяцца да савецкай краіны. Таму мы імкнёмся выходзіць у моладзі пачуццё дружбы да першай у гісторыі сацыялістычнай дзяржавы. Выкарыстоўваем, напрыклад, такую форму работы, як групавыя вечары, дзе раскажам праўду аб краіне Леніна, выпускаем брашуры. Ёсць у нас і спецыяльныя курсы, дзе мы знаёмім з асновамі марксісцка-ленінскай тэорыі.

Нядаўна, калі дэлегацыя ВЛКСМ гасціла ў ФРГ, мы правялі шэраг мерапрыемстваў пад лозунгам «Так жыве моладзь Савецкага Саюза», у час якіх маладыя людзі нашай краіны мелі магчымасць атрымаць сапраўднае ўяўленне аб жыцці савецкага народа.

У часопісе «Элан» мы часта публікуем рэпартажы аб Савецкім Саюзе. На яго старонках выступаюць людзі, якія пабывалі ў вашай краіне. Падобныя матэрыялы, напрыклад, аб Маскоўскім Палацы піянераў і школьнікаў, з'яўляюцца аднымі з самых папулярных і з цікавасцю ўспрымаюцца чытачамі.

Асноўнай мэтай часопіса з'яўляецца асвятленне жыццёва важных для моладзі ФРГ пытанняў, звязаных з правам на працу, на адукацыю. Мы апісваем канкрэтныя сітуацыі, раскажам аб маладых людзях, якія непасрэдна сутыкнуліся з беспрацоўем. Клаус Фарк, Вольфганг Пфляйдрэр і Андрэас Ройтэр (яны, дарэчы, у ліку пераможцаў конкурсу) у сваіх фотарэпартажах пераконаўча раскрылі гэтыя праблемы.

У часопісе мы раскажам і аб тым, якія уладальнікі прадпрыемстваў парушаюць пэўныя законы. Паказваем на прыкладах, як ушчамляюцца тыя правы, якія моладзь павінна мець. У прыватнасці па закону аб стымуляванні вытворчага навучання, які існуе ў ФРГ.

«Элан» выступае супраць прапагандысцкай шуміхі, якая зараз праводзіцца адміністрацыяй Картэра. Палітыка траўлі ў адносінах СССР, якую зараз праводзіць прэзідэнт ЗША і яго набліжаныя, азначае зварот да часоў халоднай вайны. Але мы не хочам ісці за Картэрам, бо ён ідзе па склізку і небяспечнаму шляху.

Мы ўдзячны за цёплы прыём, які аказаны нашай дэлегацыі ў Мінску, — уступае ў гутарку Андрэас Ройтэр, член Германскай камуністычнай партыі. — Мы сустрэліся з рабочымі і студэнтамі, пазнаёміліся з іх жыццём, убачылі, які прыгожы ваш горад, пабывалі ў Хатыні.

Наша знаходжанне тут, асабліва зараз, калі людзі многіх капіталістычных краін падваргаюцца ўзмоцненай ідэалагічнай апрацоўцы, мы выкарыстаем для таго, каб пасля прыезду ў ФРГ праўдзіва раскажаць аб першай у свеце сацыялістычнай дзяржаве.

**М. КУРГАНСКИ,
Б. ПРАКОПЧЫК,
студэнты факультэта
журналістыкі.**

Мы —
ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІСТЫ

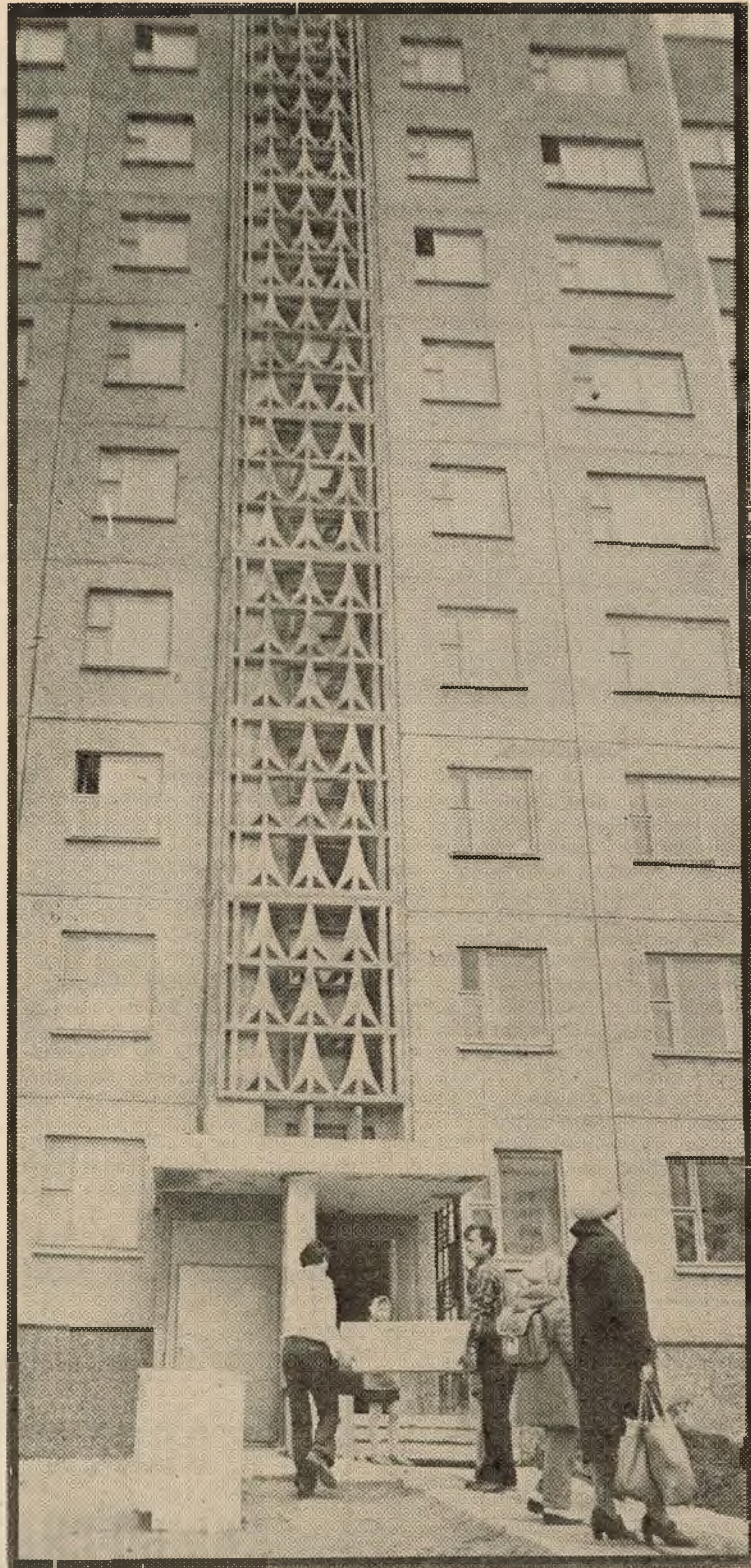
СВЯТА АЛЖЫРСКАЙ МОЛАДЗІ

19 МАЯ моладзь нашай краіны будзе святкаваць дзень нараджэння Нацыянальнага саюза алжырскай моладзі. Ён быў створаны пяць гадоў назад, калі наспела неабходнасць аб'яднаць усе існуючыя дагэтуль маладзёжныя арганізацыі пад кіраўніцтвам Нацыянальнага фронту вызвалення Алжыра. Зараз секцыя гэтага саюза створаны ў гарадах і вёсках. Вызначыліся асноўныя напрамкі дзейнасці саюза — дапамога ў ажыццяўленні партыяй аграрнай палітыкі, барацьба супраць неписьменнасці, стварэнне на фабрыках і заводах камітэтаў па сацыялістычнаму кіраўніцтву прадпрыемствамі. Грошы, заробленыя на суботніках і нядзельніках членамі саюза, пералічваюцца ў Фонд дапамогі народам, якія вядуць барацьбу за сваю незалежнасць.

Паміж Нацыянальным саюзам алжырскай моладзі і іншымі маладзёжнымі арганізацыямі сацыялістычных краін, у тым ліку камсамолам нашай краіны, існуюць трывалыя сувязі. Кожны год мы абменьваемся дэлегацыямі, пераймаем вопыт у сваіх старэйшых сяброў.

У верасні гэтага года адбудзецца VI з'езд нашага саюза. Да яго рыхтуецца ўся алжырская моладзь, якая цвёрда ўпэўнена ў светлым будучым сваёй краіны.

**БЕНУАР НУР ЭДДЗІН,
аспірант, член Нацыянальнага
саюза алжырскай моладзі.**

— МАМАЧКА, глядзі, якая машына! — маленькая дзяўчынка ў чырвоным капялюшыку паказала на велізарны і гримоткі бульдозер, які магутна пыхкаў побач. Ён здаваўся ёй цудам, якое можа нарадзіцца толькі ў казцы. Маці ўзяла дзяўчынку за руку, і яны пайшлі. Пайшлі да новага дзевяціпавярховага дома.

А мы засталіся. Засталіся, каб пазнаёміцца з домам, які быў нядаўна пабудаваны для супрацоўнікаў універсітэта. Засталіся, каб пазнаёміцца з яго жыхарамі. Толькі з чаго пацаць? Сто восем кватэр. Тры пад'езды. Ды і дзень сёння звычайны, працоўны. Мала таго — перадсвяточны.

Паверх пяты. Кватэра нумар 17. Дзверы адчыніла немалая жанчына. Напэўна, яна зараз адна, і спраў шмат. Гэта сапраўды так. Парайла звярнуцца да каго-небудзь іншага.

Паверх шосты. Кватэра нумар 24.

— Дзень добры! Да вас можна?

— Калі ласка.

Невысокая, прыгожая жанчына запрасіла нас у кватэру. Тры пакоі і кухня — вялікія і сонечныя. У кожнай свой колер: ружовы, блакітны і карычневый.

— Вы мне прабачце, — ска-

манулася жанчына, заўважышы наш зацікаўлены позірк, і ветліва прапанавала:

— Садзіцеся, садзіцеся, калі ласка. Я яшчэ не паспела як след уладкавацца. Толькі атрымала кватэру і праз некалькі дзён адразу паехала да мужа, у ГДР. Ён там зараз на стажыроўцы. Ведаеце, самой зрабіць усё немагчыма. Вернецца — вось тады.

Мы селі. Разгаварыліся. Наша знаёмая, Людміла Васільеўна Каўрыга, расказала, што яе муж, Павел Анатольевіч, супрацоўнік кафедры геаграфіі СССР, вучыцца ў аспірантуры. Расказала аб тым, як сем год яны чакалі кватэры, а жылі раней у Шчомысліцах, у інтэрнаце. За гэты час у іх нарадзіліся два сыны: Саша і Юра. Саша ўжо ходзіць у школу, а Юру няма і года.

З блакітнага пакоя данесліся дзіцячыя галасы. Мы зазірнулі ў яго і ўбачылі двух хлопчыкаў, якія гулялі ў свае, толькі ім зразумелыя гульні.

— Тут паблізу будуюцца дзіцячы сад і школа. Да верасня павінны паспець. Гэта будзе вельмі зручна.

Людміла Васільеўна ўзяла вядро з вадой і падышла да акна.

— Вось бачыце, нават і памыць не паспела. Столькі спраў навокал... Калі перарабіць? Але нічога. Што ні кажы-

це, а прыемныя гэта клопаты... Мы развіталіся з ёю на лясвічнай пляцоўцы. Яна запрасіла нас на наваселле. У чэрвені. А можа і раней. Як атрымаецца.

...Ля пад'езда сустрэліся з мужчынам.

— У магазін? — пацікавіліся мы.

— Так. Жонка зараз ва ўніверсітэце, а мне трэба купіць прадукты. Сёння ў мяне другая змена.

— А калі не сакрэт, дзе яна працуе?

— Не, ніякіх сакрэтаў. Яна — старшы лабарант кафедры неарганічнай хіміі. А ў гэтым доме мы ўжо жывём тры тыдні. Як кажуць — старажылы.

— Ну і як?

— Кватэра? Цудоўная! Зараз трэба прывесці ў парадак тэрыторыю каля дома: пасадзіць дрэвы, пабудаваць дзіцячы гарадок. Адным словам, паклапаціцца самім, бо дом гэты — наш. І ўсім, хто жыве ў ім, пашанцавала. У ім нам жыць, у ім нам расціць сваіх дзяцей.

Да дома пад'ехаў грузавік, які прывёз сюды ўсё тое, што робіць кватэру ўтульнай — дываны, тэлевізар, халадзільнік... Напэўна, хтосьці толькі-толькі перасяляецца...

А на дарожцы, якая вядзе да дома, ужо дзеці. Гульня ў іх вельмі важная і сур'ёзная:

МЫ — НАВАСЁЛЫ!

РЭПАРТАЖ НАШЫХ СПЕЦЫЯЛЬНЫХ
КАРЭСПАНДЭНТАЎ С. ЛЫСКАЎЦА І А. СТАДУБА
З ВУЛІЦЫ ГОЛУБЕВА, 5, КВАТЭРЫ НУМАР...

хто лепш за ўсіх намалюе снейка ці можа маці з бацькам, а можа — новы дом. Такі, як гэты!

...Мы развіталіся з наваселамі і пакрочылі да аўтобуса прыпынку. Ужо ў аўтобусе сталі выпадковымі сведкамі тако-

га малюнка. Малады чалавек, відаць, студэнт, гартаў кніжку. «Палітэканомія сацыялізма»... Старонка, другая. «...Права грамадзян на жыллё, упершыню ў свеце запісанае ў нашай Канстытуцыі, падмацоўваецца і шырокай праграмай новага будаўніцтва, і справядлівым размеркаваннем жыллой плошчы паміж працоўнымі...». Некалькі радкоў. Усяго некалькі. Са зместам гэтых радкоў мы сёння пазнаёміліся ўвачавідкі. Убачылі, асэнсавалі. З пачуццём гонару і яснай перспектывы. Бо наша краіна робіць усё, каб адна з галоўнейшых задач партыі ў справе павышэння народнага дабрабыту — паляпшэнне жыллёвых умоў сельніцтва — вырашалася заўсёды паспяхова, каб сьвята наваселля прыходзіла да савецкіх людзей усё часцей. Сёння такое сьвята ў 106 сем'ях супрацоўнікаў універсітэта. У будучым годзе мы будзем віншаваць з наваселлем нашых супрацоўнікаў у цудоўным новым 120-кватэрным доме, пачнецца будаўніцтва яшчэ аднаго 120-кватэрнага дома. Вось ён, клопат. Гонар. Ясная перспектыва.

НА ЗДЫМКАХ: 1. У новы дом з новай мэбляй. 2. Усе заняты сваёй справай. 3. Андрэйка Зуеў з 48-й.

АДКАЗЫ НА КРАСВОРД

«Лістая кніг стараницы», надрукаваны ў № 16 за 30 красавіка 1980 года.

По горизонтали: 6. Фердинанд. 8. Калхас. 9. Райнис. 11. Клеопатра. 12. Дезидерий. 14. «Сид». 16. «Содружество». 20. Дон. 21. Критик. 22. Овидий.

По вертикали: 1. Лонгфелло. 2. «Испытание». 3. «Криницы». 4. «Креолка». 5. «Садовод». 6. Фокс. 7. «Двор». 8. Колас. 10. Стивн. 13. Ожешко. 15. Диккенс. 16. «Сами». 17. «Речка». 18. Седов. 19. «Овод». 20. Драйзер.

**БЕЛАРУСКИ
УНІВЕРСІТЭТ**

Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КПБ.

АТ 04613

Зак. 779.

15 мая 1980 г.

220080 МІНСК-80, УНІВЕРСІТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧНЫ КОРПУС, п. 14.

ТЭЛЕФОН 22-07-19

Рэдактар
В. П. ВАРАБ'ЁУ